

Muziek op het speelplein

Ieder speelplein zet regelmatig muziek op. Soms is dat gewoon om een dood moment op te leuken, als verzamellied, op een animatorenactiviteit of zelfs op een echte speelpleinluif.

Maar hoe zit dat nu met het betalen van auteursrechten? Mag je muziek zomaar kopiëren? En wat verstaan we nu onder 'kindvriendelijke muziek'?

In deze infofiche

- SABAM en Billijke vergoeding
- CD's kopiëren
- Muziek downloaden
- Muziek Streamen
- Kindvriendelijke muziek

SABAM en de Billijke Vergoeding

WAT IS SABAM?

SABAM is een Belgische organisatie die zich bezighoudt met het beschermen van de rechten van AUTEURS van muziek. Ze int auteursrechten bij personen en organisaties die werken gebruiken van auteurs die aangesloten zijn bij SABAM.

Je betaald bij SABAM dus auteurs om hun creaties te mogen gebruiken.

WAT IS DE BILLIJKE VERGOEDING

De billijke vergoeding is een vergoeding die betaald moet worden aan de UITVOERDERS van muziek voor het publiek gebruik van hun repertoire.

Je betaalt de billijke vergoeding dus om de opnames te mogen gebruiken.

AUTEURSRECHTEN OP HET SPEELPLEIN

In principe moet je voor activiteiten die de privéruimte verlaten ('je eigen huis' - familiekring) Billijke Vergoeding en SABAM betalen. Dat geldt dus ook voor muziek op het speelplein, animatorenactiviteiten, een speelpleinluif, ouderavond ...

MAAR: We willen geen slapende honden wakker maken ... Jeugdwerk (en dus ook speelpleinwerk) wordt **"niet geïsoleerd"** door de Beheersvennootschappen Billijke Vergoeding . Dat betekent dat ze volgens de letter van de wet moeten betalen, maar dat er door die beheersvennootschappen geen klopjacht wordt georganiseerd. Dat is vastgelegd in een document dat in de sector bekendstaat als de **"grijze zones"**.

Anders is het natuurlijk als je speelplein een luif, slotfeest met heel wat persaandacht of dergelijke organiseert. Die moeten steeds worden aangegeven en billijke vergoeding moet betaald worden. Let daarbij op wat je allemaal in de (lokale en sociale) media zet.

De Billijke vergoeding heeft ook een jaartarief. Eigenaars van een locatie betalen dan ineens de vergoeding voor een heel jaar. Neem dus zeker contact op met de eigenaar van de zaal om te horen of dat het geval is. Het zou stom zijn om twee keer te betalen.

Recente info kan je vinden op www.sabam.be of www.bvergoed.be. Op beide sites kan je de tarieven online berekenen. Meer info vind je: www.ikgebruikmuziek.be of www.eengemaakteaangifte.be.

Cd's kopiëren voor eigen gebruik

Kopiëren voor eigen gebruik dien je zeer strikt te nemen: Je moet de kopie thuis maken en hij mag enkel voor jezelf zijn (én beperkte familiale kring). Bovendien moet je in het bezit blijven van het origineel exemplaar. Verkoop je het origineel exemplaar, dan worden ook de kopieën illegaal. Dezelfde regeling geldt voor het kopiëren van muziek van een cd naar een mp3-speler ed.

Enige lichtpunt: het begrip *'beperkte familiale kring'* wordt door sommige rechters nogal breed geïnterpreteerd: gebruik in het jeugdwerk voor de gewone dagdagelijkse activiteiten wordt wel eens door de vingers gezien. Meer info:

<https://economie.fgov.be/nl/themas/intellectuele-eigendom/auteursrecht/gebruik-van-beschermde-werken/privekopie-en-reprografie>

Muziek downloaden

Voor muziek die **legaal** gedownload is geldt hetzelfde principe als voor het kopiëren van Cd's: strikt voor eigen privégebruik. Het verschil zit hem erin dat je geen Cd's hebt, maar een **originele download**, die je kan kopiëren, naar een MP3-speler overzetten, op een cd branden, ...

Met de originele download wordt de **eerste vastlegging** van het bestand bedoeld: Het bestand dat je downloadde op je computer of smartphone toen je de muziek aankocht. Je mag dat bestand overzetten op een andere computer, cd, gsm, ... zolang het voor **strikt eigen gebruik** is.

Verlies je de rechten op de originele download? Dan mag je ook de kopieën niet meer gebruiken.

Muziek streamen

Er bestaan verschillende streamingdiensten voor muziek: **Spotify, Youtube, Deezer, Apple music, ...** Waar je tegen een vergoeding muziek zo vaak mag beluisteren als je wil. Deze diensten hebben met SABAM een overeenkomst voor het leveren van de muziek voor **privégebruik** (business to customer). Dat betekent dat je de muziek die je via deze diensten krijgt in principe niet mag gebruiken voor het speelplein.

Voor **publiek gebruik** (business to business) bestaan er andere diensten. Deze diensten hebben een overeenkomst met SABAM voor het aanbieden van muziek die bedoeld is om in de publieke ruimte af te spelen. Als je zo'n dienst gebruikt betekent dat niet dat je vrijgesteld bent van het betalen van SABAM en billijke vergoeding als speelplein.

Een lijst van muziekdiensten voor professioneel gebruik kan je vinden op de website van SAMAM:

<https://www.sabam.be/nl/muziekdiensten-voor-professioneel-gebruik>

Kindvriendelijke muziek

We horen regelmatig van conflicten binnen een animatorenploeg over de muziek die op het speelplein gedraaid wordt. Niet alle muziek die gemaakt wordt is even geschikt voor kinderen.

Wat is nu muziek die geschikt is voor kinderen? En welke muziek zet je beter niet op het speelplein op? Het niet makkelijk om daar een lijn in te trekken. Vaak willen kinderen spelen met dingen uit de echte wereld. Daar hoort ook de muziek bij waar oudere kinderen naar luisteren, die ze te zien krijgen via sociale media, ...

Met andere woorden: Vaak willen kinderen **zélf** naar muziek luisteren waar je twijfels bij hebt of die helemaal niet gemaakt is met een jong publiek in het achterhoofd. Onthoud: kindvriendelijke muziek is niet noodzakelijk kinderachtige muziek.

WAAR TREK JE DE LIJN?

In de eerste plaats willen we oproepen om je **gezond verstand** te gebruiken en het thema **bespreekbaar** te maken. Een bepaald muziekgenre verbieden lijkt ons geen goed idee. Op het speelplein komen kinderen en animatoren samen die elk andere smaken hebben. Respect hebben voor elkaar betekent ook respect hebben voor elkaars muziek.

Toch: Er bestaat muziek die echt niet geschikt is voor kinderen. Bespreek met je animatoren welke muziek je beter niet opzet. We proberen hier een aantal elementen mee te geven die je kunnen helpen om een aantal afspraken te maken:

- Verheerlijkt de muziek die seks, drugs, geweld, ...?
- Hoor je in de muziek (veel) duidelijke scheldwoorden/andere termen die niet geschikt zijn voor kinderen?
- Spreekt de muziek denigrerend over bepaalde groepen?
- Welke sfeer straalt de muziek uit? Beantwoord die aan de sfeer die je graag op het speelplein wil?

Wat je ook beslist: Zorg ervoor dat je kinderen (en ook animatoren) laat kennismaken met verschillende soorten muziek: Van kinderliedjes tot popmuziek en alles daartussen. Zorg ervoor dat er voldoende afwisseling is.

Maak de afspraken concreet: zorg ervoor dat animatoren deze vuistregels goed kennen. Het kan helpen om te werken met lijsten van muziek die je wel, of net niet mag opzetten. Daar kruipt natuurlijk veel energie en discussie in die. Zoals eerder gezegd: gebruik liefst je gezond verstand.

HET VOLUME

Kindvriendelijke muziek, dat is ook kijken naar hoe luid de muziek staat. Het gehoor van kinderen is nog in volle ontwikkeling en kan minder decibels aan dan de oren van animatoren. Kinderen hebben sneller last van 'teveel lawaai' dan volwassenen (of jongeren).

Zorg ervoor dat de muziek niet de hele dag door opstaat: soms is het ook prettig om even rust te hebben. Zorg er ook voor dat je plaatsen voorziet op het speelplein waar het stiller is. Kinderen (en ook animatoren) krijgen wel eens hoofdpijn door een overdaad aan lawaai op het speelplein.

Voor volwassenen geldt dat je gehoorschade kan oplopen vanaf geluid dat luider is dan 80 decibel, kinderen hebben nog sneller risico op gehoorschade. Zorg er dus zeker voor dat de muziek niet te luid staat. De kans op gehoorschade neemt toe met de tijd: hoe langer je naar luide muziek luistert, hoe groter de kans op gehoorschade.

Wanneer je niet meer in staat bent om een gesprek te voeren zonder te moeten roepen of luid te spreken, dan staat de muziek waarschijnlijk te hard. Wil je zeker van je stuk zijn? Download dan een decibelapp die je kan gebruiken met je GSM.

Denk natuurlijk ook aan de burens: Willen zij de hele dag door luide muziek horen in hun tuin? Waarschijnlijk niet. Goede afspraken maken goede vrienden.

Meer info vind je onder andere op deze website:

<https://www.cm.be/gezond-leven/lichaam/oren/werking>